

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - ל"ב

1. במקרה של משנתנו [עשה האח שני מאמר ומת] הגמרא מבארת שהטעם שלא תקנו שאחת תתיבם ואחת תחלוץ, שמא יאמרו שכשנפלות שתיים מבית אחד אחת חולצת ואחת מתייבמת. מה החשש אם יאמרו כך, איזה איסור יש אם אחת תחלוץ שלא לצורך? החשש מאופן שתחילה יחלוץ ואח"כ ייבם. שאז עובר ב'אשר לא יבנה' כיון שכבר חלץ.
2. במקרה שהאח השני נתן גט להפקיע את המאמר שעשה, אינו נראה כבאות מבית אחד ולכן צרתה מותרת להתייבם. מה דינה של בעלת המאמר? לשון א' בדברי רבא - אסורה להתייבם. שמא יבואו להתיר ביבום, אף יבמה שקיבלה גט להפקיע זיקתה. לשון ב' בדברי רבא - אף היא מותרת שהרי זה כאילו לא עשה מאמר כלל.
3. ראובן ושמעון נשואין לשתי אחיות, מת ראובן ואח"כ מתה אשת שמעון. אע"פ שפקע איסור 'אחות אשתו' - אסורה על שמעון לעולם, כיון שהיתה אסורה שענה אחת. וקשה שהרי לעיל למדנו דין זה אפילו באופן שיש אח שלישי ולא נדחתה מבית זה לגמרי, כ"ש כאן? בתחילה אסר התנא רק כדוגמת משנתנו, אח"כ חזר בו ואסר אף בשלשה אחים, והקדים דין זה כיון שחביב לו, ומשנתנו לא זזה ממקומה.
4. אדם שייבם את אחות אשתו בחיי אשתו, משום מה מתחייב? ר' יוסי - משום אשת אח ומשום אחות אשה. רבי שמעון - אין איסור חל איסור וחייב רק באיסור הראשון - כשקודם החי נשא - אחות אשתו, קדם לאשת אחיו. קודם המת נשא - חייב רק באשת אחיו שקדם. ואע"פ שלא חל 'אחות אשתו' לא מתייבמת, כיון ש'אחות אשה' תלוי ועומד לחול כשיפקע 'אשת אח'.
5. ר' יוסי בברייתא - נידון בזיקה הראשונה הבאה עליו, כגון חמותו ונעשית אשת איש - נידון בחמותו, וכו'. כיצד מתיישב עם דבריו לעיל שחייב בשתיים? באיסור מוסיף חייב בשתיים - כשנשא אחותה היתה אסורה רק לו. כשנשאה אחיו, מתוך שנוסף האיסור לכל האחים, נוסף אף לו. ונדחה: שעדיין לא מתורץ האופן שקודם נשא המת, ששם אין איסור מוסיף. ואין לתרץ: שיש כאן 'מוסיף' כלפי שאר אחיותיה שנאסרו עליו. כיון: שלא נוסף איסור באשה עצמה כלפי אנשים אחרים, אלא זה נחשב 'איסור כולל' שאחיות נוספות נכללו באיסורו. אלא תירץ רבא: 'מעלה אני עליו כאילו עשה שתיים ואינו חייב אלא אחת' והנפקא מינה - לקברו בין רשעים גמורים.
6. אלו שלש מחלוקות מצינו בין ר' חייא לבר קפרא? [ולמסקנא בדף הבא יתבאר שיש כאן שלש דעות ב'אין איסור חל על איסור']
  - א. זר שעבד במקדש בשבת - לרבי חייא: חייב שתיים, לבר קפרא: חייב רק אחת. כל אחד מהם נשבע ששמע מרבי בדבריו. ביאר ר' חייא שיטתו - שבת נאסרה לכל ישראל, וכשהותרה במקדש רק לכהנים, ולכן יש כאן משום זרות ומשום שבת. ביאר בר קפרא שיטתו - שבת נאסרה לכולם וכשהותרה במקדש - בסתם הותרה [ואף זרים בכלל ההיתר], ולכן יש כאן רק איסור 'זרות'.
  - ב. בעל מום ששימש בטומאה - לרבי חייא: חייב שתיים, לבר קפרא: חייב אחת. קפצו ונשבעו כדלעיל. ביאר ר' חייא שיטתו - טומאה לכולם נאסרה, כשהותרה במקדש - רק לכהנים תמימים, ולכן יש כאן משום בעלי מומין ומשום טומאה. ביאר בר קפרא שיטתו - טומאה לכולם נאסרה, וכשהותרה במקדש - בסתם הותרה, ולכן יש כאן רק משום בעל מום.
  - ג. זר שאכל מליקה - נחלקו כנ"ל ונשבעו כנ"ל. ביאר ר' חייא שיטתו: נבלה לכולם נאסרה, כשהותרה במקדש - רק לכהנים הותרה ולא לזרים. ולכן חייב משום זרות ומשום מליקה. ביאר בר קפרא שיטתו: נבלה לכולם נאסרה, כשהותרה במקדש - בסתם הותרה, ולכן יש כאן רק משום זרות.